

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicæ, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Virtute Ac Sacramento Pœnitentiæ Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio XL. Argumentum. Confessarii Regulares non approbati ab Episcopo non possunt audire confessiones Mulierum Tertiariarum, quæ vulgò dicuntur Pizzochere. Harum duo genera. Conditiones, quibus ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94661](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94661)

num. 34. Novarius in *Summa Bullar. part. 2. Comment.*
47. num. 6. & Lantusca de *Privil. Regul. verb. Tertiarii*
num. 2.

De Mulieribus Tertiariis respondebo in Decisione
sequenti.

DECISIO XL.

ARGUMENTUM.

Confessarii Regulares non approbati ab Episcopo non possunt audire confessiones Mulierum Tertiariarum, quæ vulgò dicuntur *Pizzochere*. Harum duo genera. Conditiones, quibus Tertiariæ sunt ab Episcopis permittendæ. Plura de his Tertiariis scitu digna. Qua pœna plectendus Regularis audiens earum confessiones sine approbatione Episcopi?

SUMMARIUM.

- 1 Tertiariarum Mulierum duo genera. Et quæ?
- 2 Tertiariæ collegialiter viventes sine clausura proscriptæ.
- 3 Beguinæ quænam fuerint? & cur damnatæ?
- 4 Jesuitissæ quænam fuerint? & cur suppressæ?
- 5 Mulierum adamantinæ sæpe destructæ à S. Congregatione.
- 6 Tertiariæ permittuntur in domibus consanguineorum suorum cum septem conditionibus. Et quæ?
- 7 Tertiariæ possunt contrahere Matrimonium.
- 8 Tertiariarum Confessiones quinam possunt audire?
- 9 Tertiariæ Putavii S. Rosæ, S. Antonii, S. Francisci.
- 10 Tertiariæ collegialiter viventes non sunt Religiosæ.
- 11 Paulus Vallaresso Episc. Concordien. laudatus.
- 12 Confessarius non approbatus audiens Confessiones quomodo puniatur?

Pro resolutione suprapositi dubii, Quibus Confessariis possint, ac debeant confiteri Sacramentaliter Mulieres Tertiariæ, vulgò appellatæ *Pizzochere*.

Præmittendum est primo, quod nostris temporibus, & in his nostris regionibus harum mulierum Tertiariarum duo sunt genera. Unum illarum, quæ vivunt in domibus suorum parentum, deferentes habitum Pœnitentiæ; Alterum illarum, quæ collegialiter vivunt, vestitæ more Monialium, sub obedientia Prælatorum Regularium, absque tamen clausura.

Præmittendum est secundo, quod licet Tertiariæ hujus secundi generis ex conniventia, (ne dicam incuria) Episcoporum in pluribus Civitatibus, & Castris subsistant; tamen sunt proscriptæ per Pontificiam Constitutionem 8. B. Pii Quinti de Anno 1556. incipien. *Circa Pastoralis Officii*, in qua sancitum est, ut prædictæ Mulieres Tertiariæ vel se subijciant perpetuæ clausuræ, & vota solennia Religionis emittant; vel non permittantur vivere collegialiter, ob periculum scandalorum ex ingressu hominum ad illas. Donatus de *Regularib. tom. 2. tract. 17. quæst. 1. num. 10. & 11. Idem tom. 4. tract. 14. quæst. 17. num. 4. Bordonus Var. Resol. part. 2. resol. 75. num. 50. & Lezana in Summa tom. 2. cap.*

14. num. 38. ubi refert, sæpè declaratum fuisse à S. Congregatione Episc. & Regular. hujusmodi mulierum collegia esse omnino extinguenda; quod etiam scribunt Piascius in *Praxi Episc. part. 2. capit. 3. art. 7. num. 13. Peyrin. tom. 1. ad Constit. 4. Sixti IV. §. 7. num. 35. Barbosa in Decis. Apostol. Verb. Tertiariæ num. 4. & novissime Illustrissimus, ac Reverendissimus Episcopus Crispinus (cujus humanissima conversatione Romæ mihi fœui contigit anno 1667.) in suo eruditissimo tractatu *De Visitatione Pastoralis part. 2. §. 42. num. 164.* Nimis enim mulieres absque clausura congregatæ affligerunt Ecclesiam per omnia sæpè tempora. *Clem. Cum de quibusdam. De Relig. Domib.* in qua damnatur congregatio Beguinarum, quæ erant feminae sic dictæ, vel à Sancta Begalorore S. Gelonidis, vel à Lamberto Bego Sacerdote Leodiensi, magno pietatis viro; quarum Beguinarum errores, & hæreses referuntur in *Clem. Ad nostram. De Hæres.* Ac eadem de causa Sacra Congregatio Episcoporum anno 1617. 7. Martii commisit Archiepiscopo Bononiensi; prout etiam die 11. Augusti ejusdem anni Episcopo Forosempronien. ut remitterent ad domos suas quasdam Mulieres, ac Virgines congregatas, spirituales vitam simul acturas. Pignatellus tom. 2. consult. 65. num. 4. & Urbanus Papa VIII. Anno 1630. per suam Constitutionem CX. in tom. 4. Bullar. Rom. incipien. *Pistoralis*, &c. Suppressit, ac destruxit Congregationem quarundam Mulierum, ac Virginum, quæ assumpto nomine *Jesuitissarum*, & creata sibi Præposita una earum, in cujus manibus vota obedientiæ, castitatis, ac paupertatis emittebant, seu prætextu zeli animarum divagabantur cum summo pudoris detrimento; opera, quæ nisi doctissimis viris conveniunt, assumentes: ut latius in dicta Constitutione. Pariter anno 1636. 22. Augusti, in una Florentina Sacra Congregatio Episcoporum; nec non Sacra Congregatio Concilii in una Comen. die 23. Febr. 1647. prout etiam in una Mediolanen. 16. Aprilis 1653. ac pariter in una Cusentina die 27. Novembris ejusdem anni, præcepit, ac mandavit suppressionem similium adinventarum Mulierum, ut legitur apud Emin. Card. de Luca in tractatu de jurisdictione disc. 45. num. 9.*

Præmittendum tertio, quod Mulieres Tertiariæ permittuntur recipere habitum de Pœnitentia à Regularibus, & illum deferre, habitando, & vivendo singillatim in domibus suorum consanguineorum ex Decreto Sacra Congregationis; sed cum septem conditionibus. Prima, ut habeant saltem annos quadraginta. Secunda, quod non mendicent, sed habeant ex proprio, unde honestè vivant. Tertia, quod sint probatæ vitæ. Quarta, ut non habitent cum aliis viris, quàm cum suis consanguineis, vel affinibus primi gradus. Quinta, ut non admittantur ad habitum, nisi de licentia Episcopi, qui eam denegare debeat, si prædictæ conditiones deficiant. Sexta, ut Tertiariæ indutæ habitu de Pœnitentia abstineant à velo Monastico, & bavaro, vulgò *Sottagola*, & à scapulari dicto vulgariter *la Patienza*. Et Septima, ut faciant simplex votum castitatis, ac vitæ cœlibis. Ita Sacra Congregatio in suo Decreto diei 20. Decembris 1616. quod referunt Naldus in *Verb. Clausura num. 7. Lezana dict. tom. 2. capit. 14. num. 29. & seqq. Tamburinus de Jure Abb. diss. 7. qu. 3. num. 7. & Bordonus part. 2. resol. 58. numer. 30. nec non resol. 75. num. 19. & 20. Advertentes earundem Tertiariarum votum esse simplex,*

7 simplex; idēque illas posse valde contrahere Matrimonium; stricte enim, & rigorose loquendo non sunt personæ Religiosæ, sed Sæculares, ac Laicæ; circa quas magna est altercatio Doctorum, utrum gaudeant privilegio Fori, ac Canonis? ut videre est apud Donatum de Regularib. d. tom. 2. tract. 17. qu. 3. num. 8. & 16. ac etiam tom. 4. tract. 14. qu. 8. numer. 4. ubi plurimos allegat pro utraque opinione, & easdem antedictis septem conditionibus fulcitas gaudere tantum privilegio fori, responsum fuisse à Sacra Congregatione anno 1638. scribit Pignatellus tom. 4. consult. 119. num. 2. At una ex iisdem conditionibus deficiente non sunt exemptæ à Jurisdictione Episcopi. Bordonus d. part. 2. resol. 58. num. 30.

8 His ita præmissis, pro resolutione propositi dubii dicendum est, quod etsi antiquitus mulieres Tertiariæ vigore Privilegiorum Regularium, ab ipsis possent recipere omnia Sacramenta, & eis confiteri; nihilominus post Concilium Tridentinum Regulares non possunt audire confessiones earum, nisi sint approbati ab Episcopo pro audiendis confessionibus personarum sæcularium, ut pluries respondit Sacra Congregatio Concilii, & præcipue dicta die 20. Decembris 1616. his præcis verbis: *Sacra, &c. Sæpius tenuit, minime posse Sacerdotes Regulares Mulierum tertii Ordinis, quas de Pœnitentiâ, vel Bizzochas vocant, confessiones Sacramentales audire, nisi fuerint ab Ordinario approbati ad Confessiones personarum Sæcularium audiendas, &c.* Prosequitur deinde Sacra Congregatio decernendo circa alia Sacramenta, & circa Sepulturam earundem Tertiariarum, prout in ipso Decreto, quod integrum transcribunt, præter supracitatos DD. ipse Tamburinus de Jure Abbatisar. d. disp. 7. qu. 3. numer. 7. Antonellus de Regimine Mil. Eccl. libr. 7. cap. 12. num. 13. Lantufca, & Nicolius Verb. Tertiaria. Fagnanus in cap. Omnis utriusque sexus. num. 64. De Pœnit. & Remiss. ac novissime Pax Jordanus tom. 2. libr. 7. tit. 13. nec non Pignatellus cit. tom. 3. Consult. 34. numer. 29. Qui omnes concorditer docent, & tenent, non posse Tertiarias absolvi à peccatis per Confessarios Regulares, ab Episcopo non approbatos; neque recipere ab iisdem Sacram Eucharistiam in Pœnate; ea inconcussa ratione, quia Tertiariæ sunt personæ Sæculares.

9 Neque juvaret Regulares Confessarios non approbatos per Episcopum, fidicerent, supradictum Decretum Sacra Congregationis esse intelligendum de mulieribus Tertiariis, seu Pizzocheris degentibus singillatim in domibus consanguineorum; non autem de illis, quæ collegialiter vivunt sub obedientia, ac directione eorundem Regularium, emissis tribus votis obedientiæ, paupertatis, ac castitatis; quales hic Patavii sunt illæ Sanctæ Rosæ, Sancti Antonii, ac Sancti Francisci; quasi sint penitus exemptæ, ac omnino Religiosæ, cum vivant ad instar Monialium, ac communiter vocentur Moniales. Nam respondetur dupliciter. Primò, quod si ipsi Regulares non approbati ab Episcopo non possunt audire confessiones mulierum Tertiariarum viventium in domibus privatis cum suis consanguineis, & cum præhabitis septem conditionibus, quæ sunt legitimæ Tertiariæ, ac permixtæ ab Apostolica Sede; multo minus poterunt absque Episcopi approbatione audire confessiones collegialiter viventium, quæ sunt Religiosæ spuræ, illegitimæ, proscriptæ à Sancta Sede, & omnino subiectæ Episcopali Jurisdictioni. Secundo respondetur, quod dato, & non concessò, quod reputarentur Moniales, ac mulieres Reli-

giosæ, & gauderent privilegiis Monialium, adhuc nullus earum confessiones audire posset, qui ab Episcopo non esset pro iisdem audiendis specialiter approbatus, juxta Bullam *Inscrutabili &c.* Gregorius Papæ XV. ut diximus supra Decif. XXXVII. num. 31. & de qua tractant Antonellus de Regim. mil. Eccl. libr. 17. capit. 12. num. 10. & 11. Barbosa in Collect. DD. ad Concil. Trident. sess. 25. de Regularibus capit. 10. numer. 11. Novarius in Summ. Bullar. part. 1. Comment. 66. num. 31. & Bordonus dist. part. 1. resolut. 7. num. 67. & resol. 36. à numer. 71. & seqq. Idcirco à primo ad ultimum mulieres Tertiariæ sive cum suis consanguineis viventes, sive collegialiter commorantes confiteri non possunt peccata sua nisi Sacerdotibus approbatis ab Episcopo; neque allegari possunt à Regularibus Privilegia in contrarium, cum jam sint omnia revocata, ac extincta circa Sacramentales Confessiones personarum sæcularium, tum à Constitutione Pii IV. confirmatoria Concilii Tridentini, tum ab illa Urbani VIII. de anno 1629. per nos recensita supra ind. Decif. XXXVIII. num. 9. & advertit Lauretus de Franchis de Controv. inter Episc. ac Regul. part. 1. num. 1338.

11 Qua doctrina irrefragabili attenta, cum olim Illustrissimus, ac Reverendissimus D. Paulus Valaresso Episcopus Concordiensis, (zelo, pietate, ac vigilantia nulli antistiti inferior, excerptus è Seminario Episcoporum, scilicet à Capitulo Paduano; in quo Canonici Coadjutoris munere diu potitus, charus nimis erat Eminentissimo ac Reverendissimo Præsuli Gregorio Cardinali Barbado; cujus Pastorales labores, ac industrias tunc edoctus, nunc mirifice in regimine nobilissimæ, ac antiquissimæ illius Concordiensis Ecclesiæ imitatur; atque exerceat;) cum, inquam, antedictus Ordinarius Concordien à me olim requisiverit; an posset punire Regularem, qui ausus fuerat absque ejus approbatione Mulierum Tertiariarum confessiones audire? & quæpœna? respondi, ex dictis per eundem Lauretum de Franchis d. part. 1. numer. 1434. haberi, 12 quod aliàs in casu consimili à Curia Archiepiscopali Neapolitana Regularis fuit carceratus, & deinde suspensus à Divinis per tres Annos; potest enim Episcopus pro suo arbitrio hos ausus reprimere, & coercere etiam aliis pœnis, ut permittit ex Regularibus Rodriguez Q. Q. Reg. tom. 2. quæst. 28. art. 1. & 2. Thesaurus de Pœnis. part. 2. Verb. Absolutio cap. 2. in fine, & ex Canonistis Belletus part. 2. de Pœnis Cleric. §. 30. num. 2. Fagnanus in cap. Sanè. il. 2. num. 27. 45. & 55. de Potest. Judic. Deleg. & novissime docet Illustrissimus Episcopus Crispinus de Visitat. Pastor. part. 1. §. 15. num. 6.

Adverti tamen prælaudatum Episcopum, ut procederet servato juris ordine; id est prius formato processu, & probata auditione Confessionum absque Episcopali approbatione; deinde citato ipso Regulari Confessario ad personaliter comparendum, & se excusandum super eodem delicto coram ipso Illustrissimo, ac Reverendissimo Ordinario Concordien tanquam Sedis Apostolicæ Delegato, ad tradidit per Piafecium in praxi part. 2. cap. 3. art. 6. num. 79. ubi jura, & DD. Nisi timor esset de fuga; quia tunc posset Episcopus statim procedere ad capturam, & carcerationem delinquentis, ex doctrina Menochii de Arbitrar. Judic. casu 180. numer. 22. & Farinacii de Carcerib. quæst. 27. à num.

73. & seqq.